

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-05-07

Vår referens

Ewa Bellwaldius

Controller

Ewa.Bellwaldius@malmo.se

Justering av grundbelopp år 2023 för fristående verksamhet

GRF-2024-9909

Sammanfattning

Sedan införandet av den nya skollagen har Malmö stad kompenserat fristående/ enskilda verksamheter i de fall den kommunala verksamheten under året förbrukat mer resurser än vad som ingick i de ursprungliga beräkningarna som legat till grund för bidragen. Syftet är att utifrån skollagens bestämmelser om lika villkor ge fristående verksamheter samma ekonomiska förutsättningar som den kommunala verksamheten.

Avstämningen av det framräknade utfallet för 2023 visar att i den kommunala verksamheten har kostnaden per elev för de kostnadsposter som ingår i grundbeloppet varit högre än budgeterat för verksamheterna inom förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och fritidshem. För fritidshem anpassad grundskola har kostnaderna varit lägre än budgeterat.

För förskoleklass, anpassad grundskola och fritidshem föreslås ingen justering av grundbeloppet, då dessa verksamheter under perioden 2020 - 2023 ackumulerat haft en lägre kostnadsnivå än vad som budgeterats. Under denna tidsperiod har fristående skolhuvudmän fått en högre ersättning än den kommunala verksamheten. Det ackumulerade överskottet tar kommunen nu i anspråk för att täcka 2023 års underskott och ingen justering görs av grundbeloppet.

Det föreslås att fristående och enskilda verksamheter kompenseras i enlighet med utfallet i den kommunala verksamheten för verksamheten grundskola då här endast kvarstår 30 kr i överskott att ta i anspråk för att täcka 2023 års underskott. En justering görs därmed av grundbeloppet med 1 516 kronor för verksamhet grundskola.

Kompensationen till fristående verksamhet för år 2023 uppgår till totalt 9 455 tkr. Fristående grundskolor tillförs 9 455 tkr. Beloppen är inklusive schabloniserad administration och moms-kompensation.

Förslag till beslut

Grundskolenämnden föreslås besluta

1. Grundskolenämnden beslutar att justera ersättningen för grundbelopp till fristående grundskolor år 2023 med totalt 9 455 tkr enligt föreliggande förslag
2. Grundskolenämnden beslutar att ersättningen utbetalas som ett engångsbelopp i juni per skola utifrån genomsnittligt antal elever under 2023

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse GRNAU 240517 Justering av grundbelopp 2023 för fristående verksamhet

Beslutsplanering

Grundskolenämndens arbetsutskott 2024-05-17

Grundskolenämnden 2024-05-27

Ärendet

Bakgrund

Hemkommunen ska lämna bidrag till enskilda huvudmän för varje barn/ elev som får sin utbildning i en kommunal skolform enligt skollagen och i fritidshem samt som vistas i pedagogisk omsorg. Bidraget ska bestå av ett grundbelopp och i förekommande fall ett tilläggsbelopp.

Bidragen ska bestämmas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna verksamheten. Ersättningsnivåerna ska bestämmas utifrån kommunens budget för verksamheten det kommande kalenderåret. Om ytterligare resurser tillförs till den kommunala verksamheten under budgetåret, ska motsvarande tillskott ges till de enskilda huvudmännen.

Bidragen räknas fram utifrån övergripande principer för ersättning som fastställts av grundskolenämnden. De övergripande principerna bygger på skollagen (2010:800) samt på kompletterande författningar.

Sedan 2018 kompenserar Malmö stad fristående/ enskilda verksamheter i de fall den kommunala verksamheten under en treårsperiod förbrukat mer resurser än vad som ingick i de ursprungliga beräkningarna som legat till grund för bidragen. Syftet är att utifrån skollagens bestämmelser om lika villkor ge fristående verksamheter samma ekonomiska förutsättningar som den kommunala verksamheten haft under en tidsperiod på tre år. Högsta domstolen gav Malmö stad 2021-12-14, mål 2078 - 20, rätt att göra avräkningen över en treårsperiod. Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening ansågs inte detta stå i strid med likabehandlingsprincipen. Tvärtom ansåg den, att om en kommun alltid skulle behöva kompensera fristående verksamheter för enskilda års underskott i den kommunala verksamheten men samtidigt inte ha möjlighet att utnyttja tidigare uppkomna överskott, skulle det innebära att den kommunala

verksamheten – sett över tid – tilldelas mindre resurser i förhållande till de fristående verksamheterna. En sådan ordning kan inte anses innebära likvärdiga villkor och vara förenlig med likabehandlingsprincipen.

I detta ärende behandlas de grundbelopp som grundskolenämnden fattat beslut om för 2023 dvs. bidrag till grundskole-, anpassad grundskola och fritidshemsverksamheten.

Grundbelopp år 2023

Grundskolenämnden fastställde 2023-02-16 (GrF-2022-36967) grundbelopp för 2023 för elever, som är bosatta i Malmö och som vistas i förskoleklass, grundskola, fritidshem och anpassad grundskola i fristående/enskild verksamhet.

Under 2023 betalades extra ersättning ut med anledning av utökat kommunbidrag och underskott skolmåltider på Serviceförvaltningen. Den 29 november beslutade grundskolenämnden (Grf-2023-33796) om en engångsutbetalning då kommunfullmäktige tilldelade grundskolenämnden 30 mnkr för engångskostnader så som exempelvis köp av läromedel och 5 mnkr för att förstärka det krisstödjande arbetet och konflikthanterande arbetet samt för fortbildning och stöd till lärare och skolpersonal. Dessutom tilldelades de fristående skolorna extra medel med anledning av att Serviceförvaltningen i Malmö stad prognostiserade med ett underskott om 16 mnkr avseende skolmåltider 2023. Av det prognostiserade underskottet avsåg 13,6 mnkr grundskoleförvaltningens verksamheter.

Grundskolenämnden beslutade

1. Grundskolenämnden beslutade om en budgetjustering om 828 kr per elev i förskoleklass, grundskola samt anpassad grundskola görs för den kommunala verksamheten i samband med december månads utbetalning av ersättningar
2. Grundskolenämnden beslutade att ett engångsbelopp om 1 211 kr per elev i förskoleklass, grundskola samt anpassad grundskola betalas ut till den fristående verksamheten i samband med december månads utbetalning av ersättningar

I grundbeloppet ingår kostnader för:

- undervisning/ omsorg och pedagogisk verksamhet
- lärverktyg/ pedagogiskt material och utrustning
- elevhälsa (ej fritidshem)
- måltider
- lokalkostnader

För fritidshem och pedagogisk omsorg som erbjuds i stället för fritidshem gäller att grundbeloppet ska avse ersättning för

- omsorg och pedagogisk verksamhet,
- pedagogiskt material och utrustning,
- måltider,

- lokalkostnader

Ett schabloniserat pålägg för administration med tre procent samt momscompensation med sex procent tillkommer.

Avstämning av grundbelopp kommunal verksamhet för år 2023

I de fall den faktiska kostnaden för grundbeloppet överstigit den budgeterade kostnaden som ersättningarna baserats på ska den fristående verksamheten kompenseras. Om kostnaden varit under budgeterad nivå har kommunen ingen rätt att återkräva detta belopp. Malmö stad tillämpar treårsregeln vilket innebär att kommunen kan ta i anspråk tidigare års uppkomna överskott för att täcka ett enskilt års underskott.

I avstämningen tas inte hänsyn till ersättningen för strukturersättningen och ersättningen för nyanlända elever. Anledningen är att strukturersättningen varierar för varje grundskola och fritidshem beroende på elevernas socioekonomiska bakgrund och är därmed inte generell ersättning. Ersättningen för nyanlända elever är beroende av antalet mottagna nyanlända elever i respektive grundskola samt från vilket land som eleverna kommer ifrån och är därmed inte heller en generell ersättning.

I avstämningen har hänsyn tagits till resurstillskott som grundskolenämnden har fått under året och där den fristående verksamheten fått kompensation för den del som avsåg grundbelopp.

När det gäller ersättningen de fristående erhållit för det prognostiserade underskottet på skolmåltider har hänsyn i slutavräkningen tagits till att underskottet blev lägre än prognostiserat resultatet som låg till grund för utbetalningen. Avvikelsen blev 12,7 mnkr varav 10,8 mnkr avsåg grundskoleförvaltningens verksamheter.

Avstämningen av det framräknade utfallet visar att i den kommunala verksamheten har kostnaden per plats för de kostnadsposter som ingår i grundbeloppet varit högre än budgeterat för verksamheterna inom förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola samt för fritidshem. För fritidshem inom anpassad grundskola har kostnaderna varit lägre än budgeterat.

Tabellen nedan visar skillnaden i kronor mellan budgeterad kostnad och utfall 2023.

Skolform kommunal verksamhet	Budgeterad kostnad per elev i kronor i genomsnitt	Utfall kostnad per elev i kronor i genomsnitt	Skillnad i kronor
Förskoleklass	55 167	56 567	1 400
Grundskola	86 105	87 552	1 447
Anpassad grundskola	345 398	351 475	6 077
Fritidshem	41 472	42 817	1 345
Fritidshem anpassad grundskola	126 810	126 714	-96

Avstämning grundersättning för kommunal verksamhet och utbetald grundersättning till fristående verksamhet 2023

Nedanstående tabell visar utfallet av kostnaden per elev i kommunens verksamheter för 2023 och avvikelser jämfört med den ersättning som utgått till fristående verksamheter 2023.

Skolform	Utfall kostnad per elev i kronor i årsgenomsnitt för kommunal verksamhet	Grundersättning fristående 2023 inklusive engångsutbetalning	Skillnad i kronor
Förskoleklass	56 567	55 612	-955
Grundskola	87 552	86 006	-1 546
Anpassad grundskola	351 475	344 276	-7 199
Fritidshem	42 817	42 298	-519
Fritidshem anpassad grundskola	126 714	128 062	1 348

Tabellen ovan visar att för alla verksamheter förutom för fritidshem anpassad grundskola har utbetald grundersättning varit lägre än för den kommunala verksamheten. För fritidshem anpassad grundskola har ersättning utgått med högre belopp än vad kostnaden varit.

Kompensation till fristående verksamhet avseende 2023

Det föreslås att fristående och enskilda verksamheter kompenseras i enlighet med utfallet i den kommunala verksamheten för verksamheten grundskola, efter hänsyn tagits till kvarstående saldo vid treårsavstämning av resultatet.

För fritidshem anpassad grundskola föreslås ingen justering av grundbeloppet, då dessa verksamheter under perioden 2020 - 2023 haft en lägre kostnadsnivå än vad som budgeterats. För förskoleklass, anpassad grundskola och fritidshem har fristående fått en högre ersättning än den kommunala verksamheten under 2020 - 2022. De ackumulerade överskotten tar kommunen nu i anspråk för att täcka 2023 års underskott.

Tabellen nedan visar avvikelserna av grundbelopp per verksamhet för åren 2020 till 2023

Avvikelse av grundbelopp per verksamhet och år	2020	2021	2022	2023
Förskoleklass	985	353	0	-955
Grundskola	0	30	0	-1 546
Anpassad grundskola	15 733	36	0	-7 199
Fritidshem	561	841	0	-518
Fritidshem anpassad grundskola	0	7 935	4 010	1 348

Tabellen nedan visar den ackumulerade avvikelserna per verksamhet för åren 2020 till 2023

Verksamhet	Akkumulerad avvikelse av grundbelopp per verksamhet under åren 2020 till 2023
Förskoleklass	383
Grundskola	-1 516
Anpassad grundskola	8 570
Fritidshem	884
Fritidshem anpassad grundskola	13 293

I tabellen visas att för samtliga verksamheter förutom grundskola kvarstår positiva saldon som kan återopas 2024. För grundskola är saldo vid treårsavstämning 1 516 kr per elev. Det är detta belopp som föreslås att utbetalas till de fristående skolorna.

Kompensationen till fristående verksamhet för år 2023 uppgår till totalt 9 455 tkr. Fristående grundskolor tillförs 9 455 tkr. Beloppet är inklusive schabloniserad administration (3 %) och moms-kompensation (6 %). Se nedan tabell för förslag till justerat grundbelopp år 2023:

Verksamhet	Kronor per elev	Kronor per elev inklusive administration och moms-kompensation	Antal elever i fristående verksamhet	Summa tusentals kronor
Grundskola	1 516	1 655	5 713	9 455

Finansiering

Medel för kompensation till fristående grundskolor, 9 400 tkr, har reserverats i årsbokslutet för 2023.

Utbetalning

Justeringen föreslås ske via en utbetalning till fristående verksamhet i juni månad 2024.

Förvaltningsbesvär

Ett beslutsmeddelande kommer att skickas till varje enskild huvudman. Det utskickade beslutsmeddelandet kan överklagas med förvaltningsbesvär.

Ansvariga

Åsa Annerdal Enhetschef

Nedim Buric Ekonomichef

Peter Lindberg Förvaltningschef